

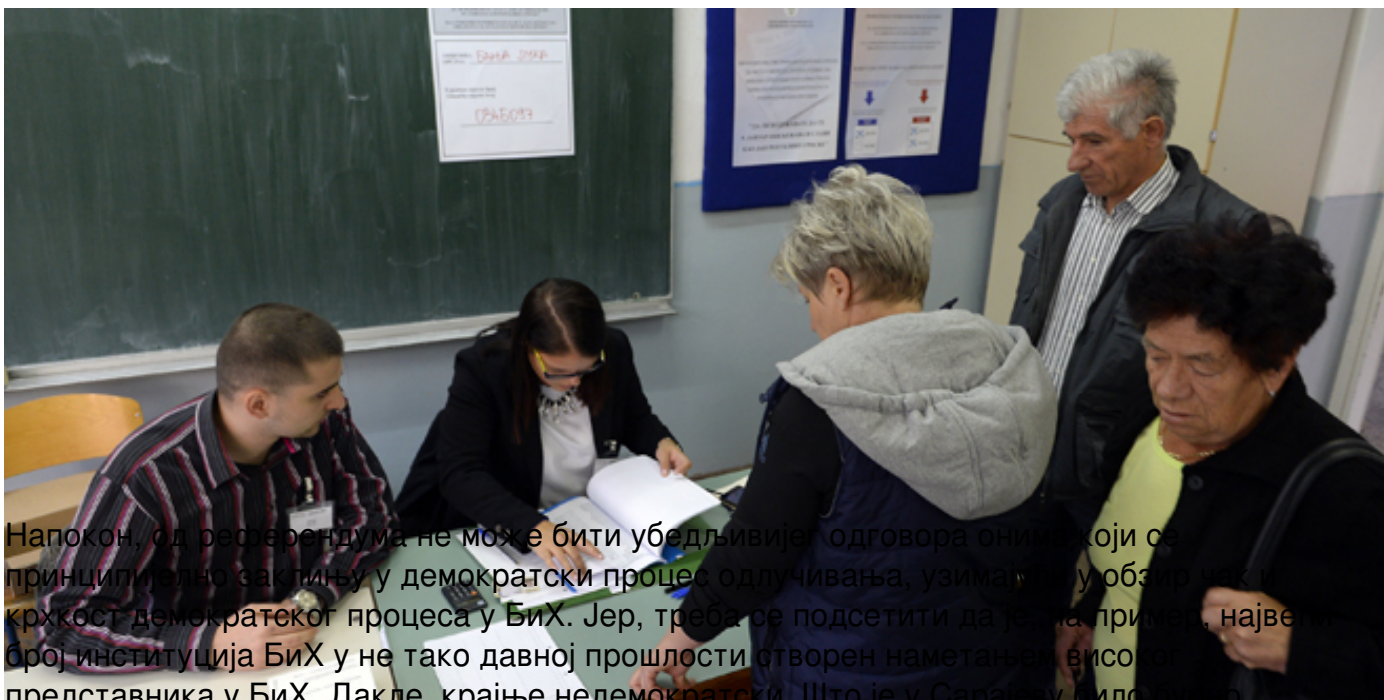
Шта после референдума у Српској и коју игру игра Вучић?

Пише: Слободан Дурмановић
уторак, 27 септембар 2016 12:26

Референдум о Дану Републике Српске, 9. јануару, одржан је и, како се и очекивало, готово сви Срби који су на референдум изашли, заокружили су "да". Излазност је, такође, очекивана: 55 одсто грађана РС представља непуне две трећине Срба у РС, имајући у виду да је 13 одсто грађана бошњачке националности - колико их има у Српској - бојкотовало референдум. Дакле, излазност се може сматрати добром, а међусрпска "расправа" о томе ко је томе више допринео, ипак, спада у домен предизборне кампање за локалне изборе 2. октобра.

Можда би излазност била и већа да је на референдуму било постављено неко друго, судбоносније питање, попут нпр. питања чланства БиХ у НАТО алијанси. Није питање обележавања 9. јануара суштински ништа мање важно, али тај празник Народна скупштина РС може, и без референдума, озакоњити кад год би га поново поништио Уставни суд БиХ. Референдум ће у томе бити од помоћи српским политичарима, односно суштински ће оснажити опредељење РС за обележавање 9. јануара.

Напокон, од референдума не може бити убедљивијег одговора оних који се принципијелно закључују у демократски процес одлучивања, узимајући у обзир неусталеност демократског процеса у БиХ. Јер, треба се подсетити да је, на пример, највећи број институција БиХ у не тако давној прошлости створен наметањем високог представника у БиХ. Дакле, крајње недемократски. Што је у Сарајеву било веома поздрављано, за разлику од непосредног изјашњавања грађана о Дану РС, које је

Шта после референдума у Српској и коју игру игра Вучић?

Пише: Слободан Дурмановић
уторак, 27 септембар 2016 12:26

називано свакојаким именима, само му се никако није признавао демократски легитимитет.

Утолико су бесмислени и захтеви у Сарајеву за хапшењем одговорних у РС за спровођење референдума. Никаквих хапшења неће бити, јер би то значило да би требало ухапсити председника РС Милорада Додика, чланове Владе РС и све српске посланике у Народној скупштини РС. То, наравно, није могуће, али већ сам политички захтев из Сарајева за хапшењима упућује на жал за "старим, добрим временима" у којима је страним интервенцијама изграђивана "демократија" у БиХ.

Бесмислена је и садашња истрага Тужилаштва БиХ поводом референдума, која се наслања на безобално тумачење о неспровођењу одлуке Уставног суда БиХ којом је оспорен 9. јануар Дан РС. Јер, референдум јесте један од корака у методологији којом власти РС намеравају да спроведу поменуту судску одлуку, променом поједних одредби. Како ће то бити учињено, знаће се за непуних месец дана, али власти РС тврде да ће и након измене Закона о празницима РС 9. јануар остати Дан Републике. То, наравно, може да значи да ће, на иницијативу неког од бошњачких званичника, Уставни суд БиХ можда прогласити неуставним и неку од одредби из измењеног закона, али српски политичари се овога пута могу додатно "одбранити" вољом грађана израженом на референдуму.

На политичком плану, српски политичари су једногласном одлуком Народне скупштине РС да спроведу референдум, те да га затим и одрже, показали да има начина да се одбране од захтева који, просто, не могу да прођу међу Србима у РС. Зато је тај начин, референдум, највише и нападан у Сарајеву, а одлука Уставног суда БиХ помињала се само узгред. Уосталом, да је бошњачким политичарима било стало до одлука тог суда, упињали би се да спроведу низ других, које сами нису спровели.

Шта после референдума у Српској и коју игру игра Вучић?

Пише: Слободан Дурмановић
уторак, 27 септембар 2016 12:26

Најтежа оптужба из Сарајева, која ће се и у наредном периоду с времена на време активирати, била је да референдум о Дану РС представља само увод у референдум о издвајању РС из БиХ. Узалуд су то негирали и Додик и његови политички савезници, док су из супарничког Савеза за промене чак уверавали да такав референдум неће ни подржати. Интересантно је да су и у Загребу истицали готово истоветну "аргументацију" као у Сарајеву, док се Хрвати у БиХ нису ни најмање узбуђивали. Шта више, иступи лидера ХДЗ-а БиХ Драгана Човића ишли су у правцу спуштања тензија, чак и након што је јавно исказао разумевање, мада не и подршку, за одржавање референдума о Дану РС.

Толико разумевања за тај референдум није било ни међу властима у Београду, а подршка је ускраћена, иако је у први мах била дата. Ко се тога сећа још, 14. јула, дан уочи доношења одлуке у Народној скупштини РС о референдуму, премијер Србије Александар Вучић рекао је "да му је драго што представници међународне заједнице нису могли да нађу замерку референдумском питању". Истовремено, "замолио за постизање додатног јединства у РС", иако се тог дана већ знало каква ће бити одлука НС РС. На питање зашто се Вучић касније повукао и отворено ускратио подршку за референдум, могуће је више одговора. Можда се, рецимо, "преиграо", мислећи да ће ЕУ и САД олако прећи преко одржавања референдума у РС. У том случају, могло би се рећи да је вукао конфузне потезе који никако не приличе политичару каквим себе доживљава.

У случају да је очекивао притисак са Запада - а озбиљан политичар би то свакако очекивао - није тешко приметити да је Вучић покушао да искористи "гужву" око референдума, како би се Западу приказао као политичар од њиховог поверења који има моћ да "умири" Додика. То је и учинио, на перфидан начин, пребацујући сву одговорност на српске политичаре у РС, пошто, је ли, није успео да их одврати од тог "опасног наума" названог референдум о Дану РС, као што је годину дана раније успео да у последњи час убеди Додика да не одржи референдум о Суду и Тужилаштву БиХ. Но, благонаклон став према референдуму о Дану РС, а затим ускраћивање подршке

Шта после референдума у Српској и коју игру игра Вучић?

Пише: Слободан Дурмановић
уторак, 27 септембар 2016 12:26

референдуму и пребацивање одговорности на "млађу браћу", у најмању руку открива црту Вучићевог политичког карактера која до сада није била уочљива у његовој политици према РС. И то није последње што се од Вучића може очекивати.